

Turystyka zrównoważona

Turystyka zrównoważona nazywana również turystyką odpowiedzialną, nawiązuje do koncepcji zrównoważonego rozwoju. W jej cele wpisują się działania związane z minimalizowaniem negatywnych skutków presji człowieka na środowisko przyrodnicze oraz ochroną i promowaniem lokalnych wytworów kultury. W ten sposób dąży się do rozwoju regionu przy jednoczesnym poszanowaniu tego co udostępniane jest zwiedzającym. W odpowiedzi na rosnące zapotrzebowanie na usługi turystyczne, powstają nowe miejsca pracy, dzięki czemu społeczność lokalna ma szansę na znalezienie zatrudnienia. Jest to zjawisko szczególnie pożądane na obszarach peryferyjnych i z pewnych względów marginalizowanych, przy czym dodać należy, że to właśnie te obszary z racji swojego położenia, z dala od miast i w pięknych okolicznościach przyrody, mają największy potencjał do rozwoju turystyki tego typu. Mowa również o obszarach cennych przyrodniczo, gdyż turystyka zrównoważona jest formą pożądaną i sukcesywnie rozwijaną nawet w granicach parków narodowych.

Turystyka, niezależnie od rodzaju, jest zawsze w mniejszym lub większym stopniu powiązana ze środowiskiem przyrodniczym i zależna od stanu jego zachowania. Współcześni turyści szukają usług turystycznych wysokiej jakości, na obszarach atrakcyjnych przyrodniczo, i wolnych od wszelkiego rodzaju zanieczyszczeń, jednak sami również zdają sobie sprawę z tego, że ich postawy i zachowania są kluczowe w przypadku, gdy dalej chcą cieszyć się urokami miejsc, które stanowią cele ich podróży.

Wyróżnić można kilka podstawowych założeń, których celem jest przybliżenie oferowanych usług turystycznych w jak największym stopniu do idei zrównoważonego rozwoju.

Turystyka powinna:

- zachęcać do aktywnego spędzania czasu na świeżym powietrzu promując w ten sposób zdrowy styl życia,
- zbliżać do siebie ludzi,
- przeciwdziałać izolacji lokalnej społeczności od osób przybywających w celach wypoczynkowych,
- zachęcać do poznania kultury regionu,
- być okazją do dzielenia się posiadaną wiedzą na temat lokalnych tradycji i zwyczajów.

Rozwój turystyki powinien podążać w kierunku wzajemnego poszanowania, zarówno przyrody jak i rdzennej kultury.

Jak to wygląda w praktyce? Wiele zależy od silnej woli, zdeterminowania i kreatywności społeczności lokalnych zamieszkujących obszary, głównie wiejskie, borykające się przede wszystkim problemem wysokiego bezrobocia. Pogarszająca sytuacja staje się niekiedy impulsem do podjęcia wspólnych działań, w ten sposób powstają lokalne stowarzyszenia będące zalążkiem przyszłych inicjatyw i przedsięwzięć. Rozwój infrastruktury turystycznej, promocja tego co na danym obszarze najcenniejsze i wyjątkowe stopniowo przyczynia się do podnoszenia atrakcyjności turystycznej danego terenu. Promowana może być nie tylko przyroda, ale także historia regionu czy kultura. Z czasem rosnące zainteresowanie daną miejscowością pozwala na rozwój bazy noclegowej. Powstaje wiele gospodarstw agroturystycznych przyjaznych środowisku. Turyści spędzający czas na wsi mają zapewniony bliski kontakt z przyrodą a także otoczeni zostają atmosferą niestychanej gościnności. Co więcej goście raczeni są wyrobami lokalnej kuchni oraz płodami rolnymi pochodzących prosto z gospodarstwa. Jest to przykład bardzo uogólniony, inspiracji do działań szukać należy w gminach, które osiągnęły zamierzony sukces, gdyż stają się skarbnicą nieocenionej wiedzy.

Ważnym założeniem jest dopuszczenie udziału lokalnej społeczności w planowaniu rozwoju turystyki na danym terenie, gdyż poza bogatymi walorami przyrodniczymi, są oni kolejnym, równoważnym elementem wpływającym na ogólną jakość usług turystycznych swojego regionu. Postępujący rozwój powinien generować nowe źródła dochodów dla społeczności lokalnych i tym samym motywować do dalszych działań przyjaznych środowisku, np. poprzez tworzenie proekologicznych gospodarstw agroturystycznych i innych aktywności sprzyjających tworzeniu „zielonej” bazy turystycznej. Mieszkańcy regionu swoim zachowaniem powinni dawać przyjezdnym wzór do naśladowania i zachęcać ich do zachowań proekologicznych.

Istotne z punktu widzenia turystyki jest również badanie preferencji osób przyjeżdżających w celach wypoczynkowych i rekreacyjnych. Pozwala to na dostosowywanie oferty do potrzeb konsumenta, jak również zbadanie czym kierowała się osoba w wyborze miejsca. Połową sukcesu w propagowaniu idei zrównoważonego rozwoju są turyści, dlatego należy szczególnie zabiegać o przyjazdy tych osób, którym nie jest obca powyższa idea.

Źródła:

<http://turystyka.amu.edu.pl/tomy/tir6.pdf>

http://www.fpds.pl/media/filemanager/publikacje/turystyka-zrownowazona/ekoturystyka_zbior_dobrych_praktyk.pdf

[„Wizja ekorozwoju gmin karpackich – dobre praktyki”](#), Ogólnopolskie Towarzystwo ochrony Ptaków

